

Ճուռմա իրթէսէն կրեւիւր, Բանկալթիտէ
Վիշննա Միխիթարեանը արը մէքէսպիւն
ԹէՎլիի միւլքեաֆաթ զիւնէթի մուսթա-
զամ սուրէթտէ իծրա իտիւմիշ տիր Մէք-
թէսպ զարեւոտնտան զիւնէթ մանէլլինէ զա-
տար իքի թարաֆ Օսմանլը մէ սաիր էն-
նէպի պարազարբլա թէզեկին իտիւմիշ օ-
լուպ, տալէէթիլէթ Միխիթարեան րէհուս
պիւնի թարաֆընտան պիր սուրէթի նա-
զիքեանէ իւլ իսթիլպալ օլունմուշ-
լար տըր Ձիյնէթ մանէլլի պարազար-
եանքազարա Վէ ինէքէլը իւլ թէզեկին ի-
տիւմիշ օլուպ, ԹէՎլիի միւլքեաֆաթ մէվ-
գըր մազամընտա թէէրթիպ իտիւմիշ օլան
սաննէնի գարլըրը՝ զէվաթը քիրամա,
էնչիլ պիր էօրթիւլ իւլ էէզէրի գարլը պու-
լունան պիր մասանըն իստարաֆը՝ զազէթ
մուշարրիլէրէթիւ, Վէ վաւա պիր մէսաֆէ
տէ, սաիր տալէէթիլէրէ հասար օլունմուշ ի-
տի: Շաակիրտան, մուալլիլէրիլէ պիրիք-
տէ սաննէնի իքի թարաֆընը իշղալ իթ-
միշ, Վէ սաննէնի պիր ճիւնէթինէ գօտու-
մուշ օլան պիր բիսնի ճօնիւնտէ տախի Մ.
Շուռաա Լաֆօնիթի նաւ կէնն բիւնիթթ օ-
թուրուլի խոխ:

Շակիրտաւորն փառլիսլաւարնտան մատա
տա միլլէթիմիզանէ տունա բէք չօգ փա
միլիսլաւար կէմիլ, վէ զազէթա մուշաբ
րիբլէրի աէ, քէնտի եէրբլինաէ օթուրմուշ
օլտուրմուշ հաւաէ, լազգէթ մուսայիէնաէ,
եանի էօլլէրի իքի պուշաք սաաթ կէմիլ
իքէն, շակիրտան սահնէ իւզէրինէ չըւսա
բաք, քիանօ իլէ մարըն Համիտիլի թէ
րէննիւմէ պաշլաաւարը սըրատա, Կ
Բաթրիք իւլմպ. էֆ. Տազէթէրիլ րէֆա
դաթլաւարաւ Արս. Սահակ Արք. Հանեան,
Արս. Մաաթիւս Եպիսկ. Սիւրբան, Արս.
Ստեփան Եպիսկ. Արիւսեան, Հ. Եղիշ Ծ.
Վ. Գաֆիկանեան, Յովսէփ Ծ. Վ. Աբրիկ
եան, Գէորգ Գեորգ. Թէրզիպաշեան, Հ.
Եփրեմ Վ. Չաքընեան, Էրմէնի բաթրիք
իւանէսի թարաֆնուտան Տըրաթ Ծ. Վ.
Մարգարեան, Ալօթրիա սէֆարէթիւտան
Մ. Սէֆէրօվիլ օլտուրմուշ հաւաէ, զիյ
նէթ մահէլլինէ կէնլէք, մահէլլի մալու
սուսլաւարն իշլալ իթմիշէր տրիւ

Հազարերու միևանընտա, էգծիւմէլ, Գանօ
բաշա իլէ գէվճէսի, Տր. Թորոսովան էֆ.
իլէ գէվճէսի, Էրէնի բաթրիկիւանէսի Ու-
սումնական Խորհուրդը թարաֆընտան Յա-
կոբ Գուրգէն էֆ., Կուլլապեան Միքայէլ
էֆ., Պէլէրեան ինտարվէֆ., Վէ տասն
սաիր բուլանիսի իլէ մասորութ ճիւմանի
գէվաթ բուլանմուշար արք:

Գայլսմէն արհնէնիւն Համարտէ մարդն-
տան սօնրա, մէքթէպին պու սնէնքի տէվ-
րինի իգմալ իսէն թաշպէտէն, արա սը-
րա զազէթամըդր միւֆուտէ մէպաշէլէրյի
թէշէրինի սիւթան իլլէնէն Պեարոս էֆ-
Քէօլլանէ, թիւրքէն պիր նութիգ իրատ
իսէրէք, էվլէլա միւտիրի մէքթէպ Հ.
Գաթրէլէ Վ. Մէնէվլիւան իլէ մէքթէ-
պին ճէլէթի մուալլիսիւնինէ, քէնուի
հազգընտան վազը օլան սայ ու զապէթ
էն ինթիթէլիւնտէն տօլանը, լէֆիգըլիւի
նուսնան պէնտըր թէշէքիւրտէն սօնրա,
Մէքթէպ խուսուսընը էսամ իթթիխալ ի-
լէ, մէքթէպին էնէմիթիթի ֆէվլէլա-
տէպինի, լիււղումը դաթիթիւնի սնլաթ-
մըը սըր: Քէօլլանէ Պեարոս էֆ., մէմա-
լիքի Շահանէնին հէլ թարաֆընտան մէք-
թէպլէր քիւշապընտ մէարիֆին ինթիղա-
մնան պէշը ու նիւմիթ պուտուրիւսըն-
տան տօլաը Զաթը հաղթէթի Բատիլաշի
հազգընտան տախի արղը թէշէքիւրաթ
վէ էպիլի մէֆուրուլի ինֆա իլլէմիշ տր: Պու
նութիգ պէլիդ պիր սէտան վէթէլէֆ-
ֆիւլը իլէ իրատ իսիլմէլէ, չիտաթիլէ
ալլըլլալընտը: Պուստէն չապիրտան-
Կիւթթիք էֆ. հաղթէթիւնինէ իսթապէն

քեր պէսիէն թէ զղանին ի թմբուէն, վէ Պ. Տ. Յակոբեան տախի գրաբար պիտ չիւր օգուտուը տըր: Արտ արտա շակիրտան՝ Հայաղընտան պիր բարդա օգուտըգլարը կիւ պի, Պ. Մապատար իւլ Պ. Աճէմեան տա- խի թէման իւլ պիր սիմֆօնի ինքն իւլէմը- լէր տիր: Մէքթիպին պու սէնէքի մէճըն- լարընտան Պ. Մ. Ասլանիկիւհան՝ ալմաննա պիր նութգ իրատընտան սոնրա, Հ. Գաբ- ռիւի Վ. Մինէվիշեան մէքթիպին լարօթթ օ- սընը օգուտուը տըր: Պուռտան անալարըն- ղընա կէօթի, պու. սէնէ մէքթիպին կիճէլի օլարաք 146 շակիրտի պուռուհիւն, վէ պուռուարտան 7սի՝ մէքթիպին միւտտէթի թէտրսիյէսինի իքմալ իթմիշլէր տիր: Մէ- նէվիշեան Վ. պիրի հազըր օլմանան տիկէր ալթը մէճընուարըն պաշլարընը եալտըգը տէֆնէ հաքարալարընտան. մամուը գուրօ- նալար իւլէ թէշլէին իթմիքաշին սոնրա, սէօգիւհիւ, իւլպու ալթը շակիրտէ խի- թապ խտէնէք, հէր նէ գատար մէքթիպին միւտտէթի թէտրիսիյէսինի իքմալ իթմիշ- լէր իսէ տէ, իւլու՝ էպէտի վէ թիւքնա- մէգ օլտընուարտան, կիրմէքաշի օլտուգա- րը ետնի ձօրօրէ տալին, տաճա բէք զգ- թիսիւլէ միւհիթաճ մատտէլէր պուռուտը- ղընը, վէ պինապէրին սէվլէթէ, միլլէթէ վէ ֆաւիլիալարընա ֆայտէլի օլմաք իւլին Կա- րըլմապտան տուր օլմամալարընը, վէ միւ- տարէպէի ձօրօրէ գարընալարըն չըգաճաք միւլքիլաթա մուգալէնէթ իթմիշլ զայ- ւու իթմիշլէրին թաճաի իլլէմիշ տիր: Միւմալիշլիյին սէօգլէրի հազըրուտան ալ- գըլար իւլ թէշաքըր օլտուհուը տըր: Պա- տէհու Պ. Տէշեհրէսեան քէման իւլ վէ ըրանսընը բէֆաքաթըլա մահիրանէ պիր մօրսօ չալտըգտան սոնրա, պազը շակիր- տան տարմանա պիր գօթիսի ինքն իթմիշ- լէր տիր: Իւլպու գօթիտէ, պու սէնէքի մէճընուարտան Պ. Արամ Յովսէփեան, իպարաըն էշիւիէթ իթմիշլ, վէ պլտտէֆաթ ալըընալանը տըր: Պ. Տը. Ա. Թորգոմեան, ֆարսաղգա կիւգէլ պիր թէշէֆիւք իւլ, քէնտի քիւլէլաք բէֆիգէլէր նամընա, մէհ- ղուռ շակիրտապա պիր էլլէտա նութ- գը իրտա իլլէմիշ տիր: Պ. Լ. Թնկըրեան վէ Պ. Ալպէր Յանօ ըաշա, իքիսի տէ քիւ- չիւք չօճնգլար, պիրի աղըր խաթա վէ տիկէրի հէթա՛մ օլարաք, կիւլիւնընը պի- ր օլլէտիլ ինքնաթիւն ինքա իթմիշլէր տիր: Պ. Վ. Խնալիշեան, լաթիֆ պիր իստա վէ միւլէսիբի պիր հալ իւլէ, պիր սէրէնատ օ- գուռուպ, պատէհու շակիրտան պիր պէս- թէ օգուտուշլար տըր: Մէճըն շակիր- տանտան Պ. Դերձակեան՝ ինկիլիղճէ պիր նուլթգ իրտա իթմիշլ, վէ միւլէքազպիյն մուսիլթիք սէվալ տա իտէն շակիրտան, բիւ- նօնըն բէֆաքաթըլա վէ քէմալ մուվա- ֆազընէթլէ պիր մօրսօ թէրէնիւմ իլլէ- միշլէր տիր: Պ. Արտ. էֆընեան՝ «Պիր շակիրտին թէշսաիրաթը» խալիլէ էրմէնի- ճէ պիր չիւր իրտա խալիլ, քէնտի մուալ- լիւլէրինին հէր պիրինի լաշ քիւպիլէր իւլէ ղիւքն իթմիշ տիր: Պ. Ա. Յովսէփեան, իլլէնալըն պիր գուռուտըրաճ զընաֆէ- թիլլէ թէքար սահնէնէ կէլէրէք, ալման- ճա պաղը թօճաֆ հիքեաիւլէր նաղը իլլէ- միշ տիր: Պուռտան սոնրա շահատէթնա- մէլէրին թէճընանէ պաշլանիլը տըր:

Աննիէ թէտրիսիյի իքմալ խտէն չա- կիրտան պէր վէճիւլ ամթի տիր:

Պ. Զակար Պէշէրեան Աստիճանէն
 Պ. Արամ Յոբանկեան »
 Պ. Միքայէլ Ասանկըլեան Էնգարէն
 Պ. Պետրոս Քէօղեան »
 Պ. Թովհաննէս Հալուհեան »
 Պ. Գրիգոր Դերձակեան Աստիճանէն
 Պ. իսայիկ Պարոնիկեան »

էնգարէ միւթէ պէրանը միլլէթ միտղոնէն
օլուպ, էլեւ վմ Տէրիսաստէթոն սաքինի
պուլունան Ազանկիւլեան Բօլ էֆ. նինի
մայատուր Պ. Մ. Ասանկիւլեան՝ միւստէ-
թի թէ տրիսիւսինն, իպրազը զայլէթ իտէ-
րէք պեր գաւ սընըճը պիրտին կէսին պու-
լունանը, Քէշալիք էնգարէ ինչ տէրէպէ-
րանընտան Մուհասսէպէի վիլայէթ գալէմի

քելիէպէսինտէն Քէօյիան Գրիգոր Էֆ. -
նին մատառուել օրուպ իքի ալ էլէլէր Պէլ-
ճիքալը Գօթ ալիթաուրէրէն պանդասընա
ուսուլը տէֆիլէր, եաղըճըրէք վէ թէճճի-
մանլըզ մէմուրէլէթիլէ կիրմիշ սուսուլունան
Պ. Պ. Քէօյիան: մէքէթէպիլի ոսն իմթի-
հանլարընա կէլէրէք, շահատէթնալիսին
սալմը օտաուը ինին, արըճա զիքրէ չալ-
ուան կէօրիւլիշէրէ տիր:

Մէքթէպէ հնուազ աշխարհ խոհն շահիրասնոտան Պ. Պ. Մ. Աբէլեան, Ս. Երազեան, Ա. Թորոքովեան, Բ. Ալլազադեան, Գ. Սորովեան վէ տիգէր պաշտօնար տախիբէնտի տըրքարնոտ իպրազը հնչիւնթ իթօխիւէր տիր

Պաշտը զէջլաթի թարափընուսան իհտա ի-
տիւնիշ օլան սաաթի, ալպուս վէ սաթի հէ-
տիլէրթի թէվլիիւնիւնի սանրա, զիշնէթի
Ավզաթիւս մարալլա խիթաւ պուլլուշ, վէ
հուգաթի իշպու մէքթէպաէ, ինթիեաճա-
թը զէմանէ վէ մէմէքթիթիւղէ մուվա-
ֆազ թէտրիւնաթիւս իհրա խաիւմսինաէն
վէ զիշնէթիւս տաթի մուշուսաւս վէ միւ-
քսիմի սուրթիթաէ վէսէգուս պուլլամսան
տուլայը Գաւէմքեաթեան Հ. Գրիգորիւս վէ
Մէնէվլիեան Հ. Գաթրիէլ վ. Էրէր վէ տի-
կէր Իրիւքգաթի միւհմէքթիւնէլէրինէ պէեանը
վէ մուշուխիլթի թէպրիքեաթ իթմիշէր
տիր:

Պատեհու մէջքէ պին միւստաֆիր տաւր-
րէսինէ կիտիլէրէք, հուզզարա իքրաւնար
օլունուռ, վէ պիր միւստեթ արամ իտիւ-
լէրէք, ճէմիյեթ, կիւզէլ պիր խաթըրէ
իլէ մեթար օլարազ, մուֆարազաթ իյ-
լէ միյ աիր:

Բաղար կրեւիւ Գատըճէօյաէ Վէնէ տիկ
Լսիթարեան մէքթէպի շակիրտանընըն
մէվզիլի միւքեաֆաթ զիյնէթի Թրապիզօն
Երիւսասար Արհ. Ստիփան եպիսկ. Աքիւկ-
անըն թանթը րիեաաթէննաէ իճրա Խոիւ-
լիւ տիր. Պու խուսուստա, զիյնէթի մէզ-
քիւրէտէ հաղըր պուլուրան մուխպիրիւրի
Երն եազմըլ օտուղը մալււմաթը, կէնէ-
մէք նիւսսըմիդաէ տէրճ իտէճէյիգ :

ՎԻԵՆՆԱՅԻ ՄԽԻԹՍՐԵԱՆՑ ԱՅՏԸՆԻ
ՎԱՆԱՏԱՆ ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ԲՆՆՈՒԹԵԱՆ
ԵՒ ՊԱՐԴԵՒԱԲԱՇԽՈՒԹԵԱՆ ՀԱՆԴԷՍԸ

Ավելն կողմ ու ամէն տեղ բովանդակ
վարժարանաց, ուսումնարաններու եւ ման
կապարտէշներու գործունէութեան ատե-
նը՝ ընդհանրապէս դարձցական տարւոյ
վերջին ամիսներն են: Տարակոյս չկայ որ
այն օրերն ինչպէս աշակերտք նմանապէս
ուսուցելէ կը քրտնին, ամէն ճիգ կը թա-
փին իրենց աշխատութիւնը երեւան հասնե-
լու եւ յամիսանոր յաջող քննութեան մը
հանդիսանալու:

Այս օրերն այսպիսի գործունեություններ կը տեսնուէր Այտընի Միթթարեանց ե. Կաթողիկէ-Հայոց փոքրիկ հասարակութեան 20 աշակերտէ բաղկացած Ժողովրդապետական դպրոցին մէջ :

Բնութթխններն աւարտած էին Յունիս
25 ու աւ, նախագահութեամբ վանատան
Յարգ. Մեծ-Ժողովրդապետ Վեր. Հ. Կիւ
րեղ Վ. խոյարհանի. նաեւ ծնողացն ու
մանջ Գրովացած էին անձաւոր ներկայ
գատուելու և ակնմովով լսելու իրենց զաւ
ւակաց արդիւնքը: Դպրոցիս քննութիւն
ներն աւարտելէ վերջը Յունիս տառոյս 28ին
ճիւղի և փալոյուն յայտադրով մը, երեկոյեան
ժամը 5ին, պարգեւաբաշխութեան և վը
կայականաց ըաշխման շքեղ հանդէսը տե
ւի տնեցան, նախագահութեամբ վանա
տան Մեծաւորն և ըաղաքիս Գաղղ
փոխ. հիւպատոսին Պ. Աթխնադորոսին:

Հանդիսին վայրը և վանատանս պար-
տէզն Օսմանեան, Աւստրիական և Գաղղ
դուշներով զարդարուած էր, ներկայ էին

բնրոյ աշակերտաց ծնողք և խումբն բազմութիւն մը, երաժշտաց խումբ մը, Աջօր տը Եփրեթէներն իրենց աշակերտներով, Հայոց և Յունաց առաջնեկներն՝ Նաեմ Օսմ. պանդայի և բէթիի Ալաթիի տնո-րէններուն փոխանորդներն և այլ մեծ ծամովք Հայոց և Յունաց փութացած էին հանդիսատաս ըլլալ: Հանդէսը բացուեցաւ Օսմանեան, Աւստրիական և Փաղը մարշա-րով և ծափահարուեցաւ իւրաքանչիւր աշակերտին բառակցութիւնը:

Պարզևաբաշխութեան միջոցին առան-
ձինն յիշատակութեան արժանի են հետեւ-
եալ առաջին կարգի վկայական ընդու-
նողներն. Ա. դասէն, Կարապետ Պետրոս-
եան և Յէրոնիմոս Նէսթի. Բ. դասէն,
Բրիտտոֆ Հարունեան և Գէորգ Հարուն-
եան, որոնք նաեւ մասնաւորապէս վար-
ձաարտեցան Վերինայի Միեմարեան Միա-
նստութեան Ընդէ. Ամբասկալ Գեթյ. Վ.
Հ. Թադէոս Ծ. Վ. ի կողմանէ:

Վերջնական բոլոր ծնողք և այլ հանդի-
սակիցք անձամբ ներկայանալով՝ իրենց խո-
րհն շնորհակալություններն և մաղթանք-
ները վստաստան Մեծաւոր վարդապետին
և Միաբանիցս և զպրոցիս Գաղղ. ուսու-
ցիչ Մ. Նիգոյա և նկարեօնիին կրկին ու-
կրկին անգամ յայանելով, լաւ ապաւո-
րութեանս մը տակ գո՞ օրախ և ցնձու-
թեանս բաժնուեցան:

Հ. Ս. ՔԷԶԵՃԵԱՆ
Այտրն, 30 Յունիս 1903

Մի՛ն ողորդ և ցաւով լացաւ Պէտրոսի
Հովհաննիս որդիք շատարակութիւնս չորս ա-
միս առաջ մեծաւուն Որդաբանաց Պետրոս
էֆէնտիսին յանկարծական մահն. բայց այդ
ողբն և ցաւն յաւելան՝ երբ տեսաւ ար-
տերսն իւր մեծաբարկի ծերունի հօր Դեօդք
էֆ. Որդաբանիսն իոյն մահուամբ իր մե-
ջէն յափրշապուիլով:

Հանգուցեալ Պետրոս էջօր յառաջ
գոյժը հանկելով Մարաշ, ի խոր խոցեց ից
ծերունի ծնողաց և ազգականաց սիրտերն
ի վերայ այսր ամենայնի Գէորգ էջօ, հա-
մանկարկեց Աստուածային կամայ, զորոք
թեամբ իր կենդանի հաւատոյն և հաստեղ
առնէ յուսոյն որ ունէր յԱստուած, ինչդեպ
յերկնից իւր վաղամեռիկ որդւոյն յաւիտե-
անական հանգիստ և իրեն ալ հոգի մխիթա-
րութեան և կարեկցութեան, և այլովն
սկսաւ հաստն խորհողովն խորհեցածով
Պետրոսի թողած վեց փոքրիկ որբերուն
որստերն սփոխելու միջոցներն, Նախ սկսաւ
մխիթարական գրութիւններ հասցնել այս
որբերուն և իրենց սեւասպեացայ այրի մօրե-
րուն, որով իրենց օտարութեան մէջ կեդ-
րուով մը կը մխիթարեւէին։ Ասով հանդերձ
ծերունւոցն սիրան ու գուրն չհանգարա-
ցան։ Ուստի զարնան սկիզբներն հեռա-
գիր մը կուգայ Մարաշէն, իմացնելով
Գէորգ էջօի զաւուստը ի Պէյրութ, իր
հետ սերելով իւր կողակիցը և եղբայրը
Արթին էջօն։

Կը հասնի իւրազեականց գերդաստանին
այս պատկառելի եօթնասամեայ ծերունին
ու Պէյրուժ, կը խելիքարուն առ ժամ մէջ
իւր փոքրիկ թուանց ե տխարադգեաց հայր
սին սիրբունի իւր գալստեամբն, բայց իւր
վերահանելի որդեան Պետրոսի մահացողի
հայրական սիրոյն սգացած ցաւը՝ սկսած
էր խոր վէրքեր բանալ իւր սրտին մէջ
և այս վերքեր անզգալապէս մահացողի
կէտին հասնելով, վերջապէս այդ հայրա-
կան սէրն իւր ցաւնէլ հետեւանէր ունե-
ցաւ. ճեր թփչիլն կ'սէւ, այդ հայրական
սիրոյ վէրքերուն ճնաւ դէղ ու դարման
չգտաւ, որով Մհծ. Դէորզ ԼՅ. իւրաք-
եան յանկարծական մահուամբ կնքեց իւր
բազմաբղիւն կեանքն սրտի հեւաշնու-
թիւսով, տասն վայրկեանի մէջ, յունիս ամ-
սորն 20ին, չաբաթի՛ օրն, երեկոյան զեմ
Պէյրուժ հասնելէն երեկոյ ամիս վերջոյ:

—Բու՛մ բաթրիգիսանէսի՛, Եէտի-
4 ուրէտէ քի պաարո Է Էթի. Բ. 3 Է Է

Տէրիստատէթ վէ ումում մէմալիքի Շա-
հանէտէ մէրքէզի իտարէսի, Գալաթաա
Դալաթա-խանը Ն. 9
Վէքիլի ՍթէլիԱՆՈՍ ՍԱԵԱՆԻ